ČESKÝ SVAZ CYKLISTIKY / Federation Tcheque de Cyclisme
Nad Hliníkem 4, Praha 5, 15000, Česká republika
IČO: 49626281

Telefon: [redacted]
Mobil:
e-mail: info@ceskysvazcyklistiky.cz

ceskysvazcyklistiky.cz czechcyclingfederation czechcycling

ČESKÝ SVAZ CYKLISTIKY

NSA0P0004PDW

Národní sportovní agentura
Českomoravská 2420/15
190 00 Praha 9

Dobrý den,

na základě Výzvy k předkládání Koncepcí rozvoje jednotlivých druhů sportů pro zdravotně postižené sportovce, předkládáme Koncepci rozvoje para cyklistiky 2021 – 2023, schválenou Prezídiem Českého svazu cyklistiky.

S pozdravem,

[redacted]

V Praze dne 30.6.2021

Generální partner ČSC ŠKODA Exkluzivní partner ČSC STRABAG TEAMS WORK. Partner ČSC KALAS

ČESKÝ SVAZ CYKLISTIKY

KONCEPCE ROZVOJE PARA CYKLISTIKY

2021 – 2023

Český svaz cyklistiky, z.s.
Nad Hliníkem 4, 150 00 Praha 5
Tel: +420 257 214 613, info@ceskysvazcyklistiky.cz
Koncepci vypracovala: generální sekretář ČSC [redacted]

ceskysvazcyklistiky.cz czechcyclingfederation czechcycling

Obsah

1. Historie para cyklistiky 3
   1.1. Historie para cyklistiky ve světě
   1.2. Historie para cyklistiky v ČR
   1.3. Para cyklistika v mezinárodní struktuře UCI
   1.4. Národní sportovní autorita ČSC, struktura ZPS
      1.4.1. Národní sportovní autorita v ČR
      1.4.2. Struktura ZPS
2. Současný stav 5
   2.1. Mezinárodní sportovní autorita
      2.1.1. Mezinárodní cyklistická unie UCI
      2.1.2. Systém soutěží para cyklistiky pod UCI
   2.2. Současná organizační struktura para cyklistiky v ČR
      2.2.1. Reprezentace
      2.2.2. Sportovní kluby, oddíly, trenéři
      2.2.3. Dobrovolníci
      2.2.4. Funkcionáři
      2.2.5. Systém práce s mládeží a talenty
      2.2.6. Systém organizace soutěží
      2.2.7. Spolupráce mezi subjekty zabezpečující para cyklistiku v současnosti
      2.2.8. Spolupráce s ČPV a UZPS
3. Vize na období 2021 – 2023 8
   3.1. Spolupráce mezi subjekty
   3.2. Organizační struktura sportovního odvětví
   3.3. Systém organizace soutěží
   3.4. Systém organizace reprezentace
   3.5. Spolupráce s ČPV, UZPS nebo dalšími servisními organizacemi
   3.6. Rozvojový program – oblasti rozvoje para cyklistiky
      3.6.1. Vyhledávání a práce s talenty
      3.6.2. Materiálně technické zabezpečení
      3.6.3. Trenérská odbornost a profesionalizace trenérů v oblasti para cyklistiky
   3.7. Mediální koncepce, práce s veřejností
4. Současné podmínky pro provozování para cyklistiky 12
5. Finanční zajištění činnosti 13
6. Priority pro rozvoj sportovního odvětví 15

1. Historie para cyklistiky

1.1. Historie para cyklistiky ve světě

Vznik para cyklistiky jako paralympijského sportu se datuje do roku 1984, kdy bylo toto sportovní odvětví zařazeno na program letních paralympijských her konaných ve městě New York. *(pozn. paralympijské hry se tehdy ještě nekonaly ve stejném místě, jako letní olympijské hry tzn. OH 1984 – Los Angeles)*

V roce 1988 se již místo konání paralympijských her sjednotilo s olympijskými hrami a tak oboje hry proběhly v jihokorejském Soulu. Para cyklistika se představila v silničních disciplínách v pěti kategoriích handicapů a her se zúčastnilo cca 40 sportovců.

V roce 1996 v Atlantě byla zařazena na program paralympijských her dráhová cyklistika a v roce 2004 v Athénách byly zahrnuty do para cyklistické „rodiny" jezdci na handbicích (ručních kolech). Důležitým mezníkem pro světovou para cyklistiku byla v roce 2007 inkluze do struktury Mezinárodní cyklistické unie (UCI).

Od data zařazení para cyklistiky do programu paralympijských her neustále stoupá počet zemí, které jsou zastoupeny na vrcholných soutěžích – paralympijských her a mistrovství světa. Od PH Atlanta 1996, kde bylo zastoupeno ve startovním poli závodníků na 23 účastnických zemí, se počet účastnických zemí více než zdvojnásobil a paralympijských her v Londýně 2012 se zúčastnilo již 49 států.

Počet disciplín resp. sad medailí na programu her dosáhl na PH Rio 2016 počtu 50, což řadí para cyklistiku mezi tři nejobsáhlejší para sporty.

1.2. Historie para cyklistiky v ČR

V České republice spadají kořeny para cyklistiky do osmdesátých let minulého století. Prvním významným úspěchem tehdy ještě československé para cyklistiky byl zisk stříbrné medaile Josefem Lachmanem v silničním závodě na paralympijských hrách v Soulu v roce 1988.

V období let 2000 – 2012 zaznamenala česká para cyklistika na světové scéně skvělé výsledky a to především zásluhou, do dnešních dnů nejúspěšnějšího paralympijského cyklisty všech dob, Jiřího Ježka, který vybojoval na paralympijských hrách Sydney 2000, Athény 2004, Peking 2008 a Londýn 2012 celkem 6 zlatých, 4 stříbrné a 1 bronzovou medaili v silniční a dráhové cyklistice.

K dalším medailistům v cyklistice na paralympijských hrách patří Tereza Diepoldová, Markéta Macková, Roman Musil, Marcel Pipek, Jiří Bouška, Tomáš Kvasnička, Michal Stark a David Vondráček.

Přestože patří česká para cyklistika na mezinárodním poli k velmi úspěšným sportům, jedná se o jeden z nejnáročnějších para sportů a výkonnostní para cyklistika není v České republice zastoupena příliš početnou členskou základnou. Hlavním důvodem je především materiální náročnost tohoto sportovního odvětví, logistická náročnost sportovní přípravy a relativně nízký počet organizovaných závodů v ČR.

Nicméně i přes tato úskalí se vždy dařilo v České republice nalézt a vychovat výborné para cyklisty. Tento úspěch spočíval ve velmi náročné individuální práci trenérů a sportovců a zároveň součinnosti rodin sportovců, kteří se podíleli na financování i realizaci sportovní přípravy.

1.3. Para cyklistika v mezinárodní struktuře UCI

Mezinárodní cyklistická unie (UCI) zahrnula do své gesce para cyklistiku vycházející z původního začlenění v Mezinárodním paralympijském výboru (IPC) a to v typech postižení a disciplínách zahrnutých do programu paralympijských her.

Na základě klasifikačního řádu IPC/UCI jednotlivých druhů zdravotního postižení patří do skupiny para cyklistiky pod UCI tyto kategorie handicapu:

B – sportovci nevidomí nebo zrakově postižení (tandem, jezdci: pilot + zrakově postižený cyklista)
C – sportovci s amputací nebo jiným pohybovým postižením (bicykl)
T - sportovci s mozkovou obrnou (tricykl)
H - sportovci s postižením páteře nebo dolních končetin (handbike)

Do jednotlivých klasifikačních tříd jsou sportovci zařazováni mezinárodním klasifikačním panelem UCI složeným minimálně ze 3 klasifikátorů. Proces přezkoumání míry postižení a zařazení do dané třídy se nazývá „klasifikace" a po zařazení do dané klasifikační třídy je sportovec uveden do tzv. Classification Master Listu, seznamu závodníků se statusem mezinárodní klasifikace.

Sportovci s intelektuálním znevýhodněním a sluchově postižení sportovci nespadají pod mezinárodní autoritu UCI a nejsou zahrnuti do programu paralympijských her a cyklistických soutěží pod UCI.

1.4. Národní sportovní autorita ČSC, svazy ZPS

1.4.1. Národní sportovní autorita v ČR

Český svaz cyklistiky

Český svaz cyklistiky (ČSC), jako národní sportovní autorita pro cyklistiku, na základě mezinárodní inkluze para cyklistiky do Mezinárodní cyklistické unie (UCI) zahrnula v roce 2007 handicapované cyklisty v UCI zařazených typech handicapů do své struktury a od tohoto roku je garantem administrace a registrace závodníků na mezinárodní závody UCI, administruje agendu po linii MF – NF, deleguje rozhodčí na organizované závody v ČR, materiálně i finančně podporuje reprezentaci para cyklistiky, vyhlašuje handicapované cyklisty v anketě Král cyklistiky, v rámci inkluze handicapovaných cyklistů do cyklistických klubů bez handicapu spolupracuje s trenéry.

1.4.2. Struktura ZPS

Do struktury para sportu jsou v ČR historicky zakomponovány svazy zdravotně postižených sportovců, které méně či více zajišťovaly nebo zajišťují jednotlivé sportovní odvětví para sportu:

Český paralympijský výbor (ČPV) – člen Mezinárodního paralympijského výboru (IPC)

Česká asociace tělesně handicapovaných sportovců (ČATHS)
Česká federace Spastic Handicap (ČFSH)
Český svaz zrakově postižených sportovců (ČSZPS)
Český svaz tělesně postižených sportovců (ČSTPS)

Český svaz mentálně postižených sportovců (ČSMPS)
Český svaz sluchově postižených sportovců (ČSNS)

Do roku 2021 je para cyklistika na úrovni reprezentace v linii UCI zabezpečována a realizována ve sportovních svazech ZPS – ČATHS a ČFSH. Svazy ČSMPS a ČSNS zabezpečují reprezentaci ve specifických vadách (mentálně a sluchově) mimo strukturu UCI s jiným mezinárodním zastřešením než UCI.

Nutno zmínit, že poměrně negativní roli v rozvoji para cyklistiky v ČR hrála nejednotnost mezi jednotlivými sportovními organizacemi zdravotně postižených sportovců zabezpečující para cyklistiku v České republice. I přes mnohé pokusy především svazu ČATHS sjednotit českou para cyklistiku zejména v organizaci závodů a v reprezentaci, nedošlo, až na několik výjimek, ke společné dohodě a realizaci společných projektů. Jedním z důvodů nejednotnosti rozvoje para cyklistiky bylo nastavení financování z MŠMT každého svazu ZPS odděleně a tím vytváření „konkurenčního" prostředí mezi danými subjekty. Paradoxně tak docházelo, namísto ke sjednocování alespoň na úrovni reprezentace, k nekoncepčním postupům, které prostředí v oblasti para cyklistiky ještě více rozdělovalo.

2. Současný stav v oblasti para cyklistiky

2.1. Mezinárodní sportovní autorita:

2.1.1. Mezinárodní cyklistická unie (UCI)

- inkluze para cyklistiky v roce 2007
- počet členských zemí 196
- počet členských zemí aktivních v oblasti para cyklistiky 49

2.1.2. Systém soutěží para cyklistiky pod UCI, kvalifikace na paralympijské hry

- všechny disciplíny para cyklistiky v linii UCI jsou zařazeny na programu paralympijských her
- systém a struktura soutěží UCI v para cyklistice je analogická jako u všech ostatních disciplín UCI (bez handicapu)
    - *Paralympijské hry (dráha, silnice)* – 4 letý cyklus, kvalifikace na PH resp. zisk kvóty – 3 leté kvalifikační období, kvalifikační soutěže: MS, SP, C1 z nich generovaný součet bodů do „Combined Nations ranking"
    - *Mistrovství světa (dráha, silnice)* – roční cyklus, kvalifikace – přidělení kvóty na základě světového žebříčku, kvalifikační pro PH
    - *Světový pohár (silnice)* – obvykle 3 závody ročně na 2 kontinentech, kvalifikační pro MS a PH
    - *C1 – kontinentální pohár* – soutěže ve vyšší četnosti bez omezení počtu účastníků, kvalifikační pro MS a PH
    - *C2* – nejnižší počet bodů do žebříčku, bez omezení počtu účastníků
    - *CN* – národní šampionát

Výše uvedených soutěží se nemůže zúčastnit jezdec bez držení mezinárodní licence UCI, výjimkou byla účast na „MČR", které do roku 2021 nebylo v gesci ČSC.

Na soutěžích od úrovně SP musí mít závodník mezinárodní klasifikaci (viz kapitola 1.3) resp. musí být zařazen v tzv. Master Listu.

UCI jako jedna z prvních mezinárodních federací uspořádá mistrovství světa na silnici s inkluzí para cyklistiky, kde kromě elitních závodníků a disciplín „velké" cyklistiky, budou zahrnuty do programu i disciplíny para cyklistiky. Tento světový šampionát se uskuteční v roce 2023 ve skotském Glasgow. Následně by měly probíhat i další světové šampionáty v tomto formátu.

2.2. Současná organizační struktura para cyklistiky v ČR

2.2.1. Reprezentace ČR

Administrativní zajištění v linii UCI: ČSC
Servisní, logistické, organizační a finanční: ČATHS a ČFSH
Administrativní zajištění paralympijské hry: ČPV
Aktuálně zabezpečují reprezentaci v para cyklistice dva výše uvedené spolky. Mají samostatné realizační týmy, komunikace mezi subjekty je minimální.

V průběhu posledního 4letého paralympijského cyklu došlo k zásadnější obměně v řadách reprezentantů, poté co skončila předchozí velmi úspěšná generace již výše zmiňovaných jezdců.

Počet reprezentantů v jednotlivých svazech (začleněných do financování NSA) v roce 2021
ČATHS – 6 reprezentantů
SH – 4 reprezentanti

V kombinovaném žebříčku národů pro Paralympijské hry Tokio zaujímá Česká republika v mužích 19 místo, což předběžně znamená 3 alokační místa na PH a v ženách 24 místo, což předběžně alokuje 2 místa na PH Tokio. Z důvodu současné krize v souvislosti s COVID-19 není ještě paralympijská kvalifikace uzavřena, protože v roce 2020 neproběhlo MS na silnici, které bylo posledním kvalifikačním závodem pro zisk bodů do žebříčku národů.

Vzhledem k vysoké finanční náročnosti materiálně technického vybavení, ale i účasti na soutěžích je **rozvoj výkonnostní a vrcholové úrovně para cyklistiky** a zabezpečení talentovaných nováčků po linii svazu velmi limitováno, a to i ze strany dotačních programů původně MŠMT nyní NSA, které jsou zaměřeny pouze na reprezentační „budgety" pro jednotlivé reprezentanty, kteří jsou zařazeni do financování na základě splněných výkonnostních kritérií ovšem definovaných NSA nikoli svazem či reprezentačním trenérem.

Finanční podpora talentovaných závodníků případně nových reprezentantů bez zařazení do financování NSA aktuálně probíhá, resp. by měla probíhat prostřednictvím sportovních klubů nebo TJ, jejichž členy jsou zmínění závodníci. ČSC v této oblasti vidí možnost zlepšení v nastavení aktivní spolupráce se sportovními kluby a oddíly a rovněž nastavení motivačních kritérií dotačními programy, které by „nutily" kluby k rozvoji zejména výkonnostní para cyklistiky.

2.2.2. Sportovní kluby, oddíly, trenéři

V ČSC je k datu 1.7.2021 registrováno:

- 15 oddílů s inkluzí nebo se zaměřením na ZPS
- 42 držitelů mezinárodní licence UCI v kategoriích handicapů B,C,H,T (počet patrně ovlivněn situací kolem COVID-19)
- rozhodčí s kvalifikací na para cyklistiku ČSC odděleně neeviduje, soutěže para cyklistiky zabezpečují delegovaní rozhodčí pro silniční a dráhovou cyklistiku
- trenéři věnující se para cyklistice nejsou v ČSC odděleně evidováni, protože někteří jsou činní i v oblasti cyklistiky bez handicapu, jiní nemají trenérskou licenci ČSC

2.2.3. Dobrovolníci

Samostatnou kapitolou v oblasti para cyklistiky jsou dobrovolníci, bez kterých by tento sport nebyl možný realizovat. Jedná se jednak o nejbližší rodinu a přátele jednotlivých sportovců, kteří jsou v přímém denním kontaktu se sportovci a podílejí se na základním servisu potřeb sportovce, ale i na dalších aktivitách včetně logistického zabezpečení nebo i kofinancování jeho sportovních aktivit. Dále je do para cyklistiky zapojeno mnoho

dobrovolných trenérů, asistentů, pořadatelů závodů a dalších činovníků, kteří se méně či více angažují v této oblasti bez nároku na honorář. Přesný počet těchto dobrovolníků není možné uvést, číslo se velmi pravděpodobně meziročně mění.

2.2.4. Funkcionáři

Český svaz cyklistiky má ustanovenu komisi handicapovaných cyklistů, která má aktuálně 3 členy. Dle stanov ČSC je předseda komise jmenován prezidentem ČSC z kandidátů navržených řádnými členy. Členy komise jmenuje prezidium ČSC na návrh předsedy komise. Každá komise disciplíny ČSC deleguje na VH ČSC 4 delegáty. Delegát VH nesmí být zaměstnancem ČSC.

Realizační tým reprezentace není ČSC v roce 2021 stanoven, protože je reprezentace zabezpečována ve svazech ZPS. Od roku 2021 bude realizační tým stanoven komisí handicapovaných cyklistů a schválen prezidiem ČSC.

2.2.5. Systém práce s mládeží a talenty

V současnosti je práce s mládeží a talenty postavena spíše na volnočasových nevýkonnostních aktivitách v rámci některých klubů ZPS. Rozvoj talentů na výkonnostní úrovni je v současnosti na nižší úrovni než v minulosti a to především k již výše uvedeným specifikům v kapitole Reprezentace 2.2.1. a dále v kapitole 4.

2.2.6. Systém organizace soutěží

Mezinárodní soutěže UCI v para cyklistice

V letech 2010 – 2018 byl pořádán v ČR UCI Evropský pohár v cyklistice handicapovaných v Praze a zahrnoval všechny kategorie para cyklistiky pod UCI. Garantem dvoudenního závodu byl ČSC, pořadatelem ČATHS.

Národní soutěže v para cyklistice

Národní soutěže jsou aktuálně zabezpečovány kluby a svazy ZPS. Koncepce jednotného „multi vadového" národního šampionátu probíhala do roku 2010 a to v gesci ČATHS. Následně došlo k rozštěpení a byly organizovány samostatně v jednotlivých svazech pouze v jednotlivých vadách. Seriál Českého poháru handbike je pořádán kontinuálně již 12 let.

Inkluzní soutěže v rámci sportovních akcí pro sportovce bez handicapu

Soutěže para cyklistiky jsou rovněž zahrnovány do programu sportovních akcí sportovců bez handicapu, jako například atletických běžeckých soutěží nebo cyklistických závodů, kdy je závod v para cyklistice zahrnut jako samostatný závod daného soutěžního dne.

Para cyklisté kategorií C (bicykl) se mohou rovněž účastnit soutěží a závodů cyklistů bez handicapu a to až na úrovni ČP a MČR.

Integrační soutěže

Samostatnou kapitolou cyklistických akcí jsou projekty organizací jako např. Cesta za snem nebo Nadace ČEZ, do kterých nastupují cyklisté s handicapem společně se sportovci bez handicapu a soutěží jako tým. Zpravidla se jedná o nadační nebo charitativní charakter akce nicméně výkonnostní stránku nelze pominout.

2.2.7. Spolupráce mezi subjekty zabezpečující para cyklistiku v současnosti

ČSC aktivně spolupracuje s ČATHS v oblasti personálního zabezpečení reprezentačního týmu, trenérských služeb a v zajištění materiálně technického vybavení či vozového parku.

ČSC poskytuje prostory a umožňuje tréninky na velodromu Motol oběma svazům aktuálně zabezpečující reprezentaci para cyklistiky – ČFSH i ČATHS

2.2.8. Spolupráce s ČPV a UZPS

UZPS – žádná
ČPV – organizačně zabezpečuje účast na paralympijských hrách

3. Vize na období 2021 – 2023

3.1. Spolupráce mezi subjekty uvedených v kapitole 1

Rozvoj para cyklistiky se v nejbližších letech neobejde bez spolupráce se sportovními spolky, které se podílely na zajišťování reprezentace para cyklistiky doposud a to s ČATHS a ČFSH.

Samostatnou kapitolou je spolupráce s Českým paralympijským výborem. Ideální formou spolupráce by bylo plnohodnotné zařazení národních sportovních svazů s inkluzí sportu ZPS do struktury ČPV, aby se mohly podílet na globálním rozvoji parasportu v ČR. Do té doby však připadá do úvahy spolupráce pouze na úrovni zabezpečení účasti na paralympijských hrách.

Zásadní roli v řízení para cyklistiky ČSC bude mít, stejně jako u ostatních cyklistických disciplín olympijských a neolympijských, komise, která řeší problematiku dané disciplíny, jako např. kalendář závodů pod ČSC, složení reprezentačního realizačního týmu, na základě návrhu reprezentačního trenéra schvaluje nominační kritéria na dané reprezentační akce, navrhuje rozpočet dané disciplíny, jedná s pořadateli závodů, tvoří rozpisy soutěží atd.

Vzhledem ke zkušenostem z uplynulých let je předpoklad, že do komise para cyklistiky nebo realizačního reprezentačního týmu budou jmenovány osoby, které se aktivně podílely na dosavadní činnosti v oblasti para cyklistiky a na daná specifika jednotlivých typů handicapů, případně na organizaci závodů.

Vzhledem k tomu, že cyklistika specifických vad - mentálně postižených a sluchově postižených sdružených v ČSMPS a ČSNS je mezinárodně řízena jinými mezinárodními autoritami než UCI, nebude ČSC sportovce s těmito vadami zahrnovat do své struktury. Spolupráce na poli vzájemné informovanosti bude jistě možná.

3.2. Organizační struktura disciplín ČSC

Organizační struktura všech disciplín ČSC včetně para cyklistiky vychází ze stanov ČSC. Jak bylo již popsáno výše v kapitolách 2.2.4 a 3.1 této Koncepce hlavním organizačním a řídícím článkem každé disciplíny ČSC včetně para cyklistiky je Komise.

Prezident ČSC jmenuje vedoucího disciplíny, ten navrhuje složení komise disciplíny a Prezidium ČSC složení komise schvaluje.

Nejvyšším orgánem ČSC je Valná hromada (VH). Komise disciplíny deleguje na VH 4 delegáty, delegátem VH nesmí být zaměstnanec ČSC.

Komise disciplíny má ve své gesci řešit problematiku dané disciplíny, schvaluje kalendář závodů pod ČSC, složení reprezentačního realizačního týmu, na základě návrhu reprezentačního trenéra schvaluje nominační kritéria na

dané reprezentační akce, navrhuje rozpočet dané disciplíny, jedná s pořadateli závodů, tvoří rozpisy soutěží, spolupracuje s krajskými svazy a oddíly/SK atd. V případě para cyklistiky se předpokládá spolupráce se svazy ZPS.

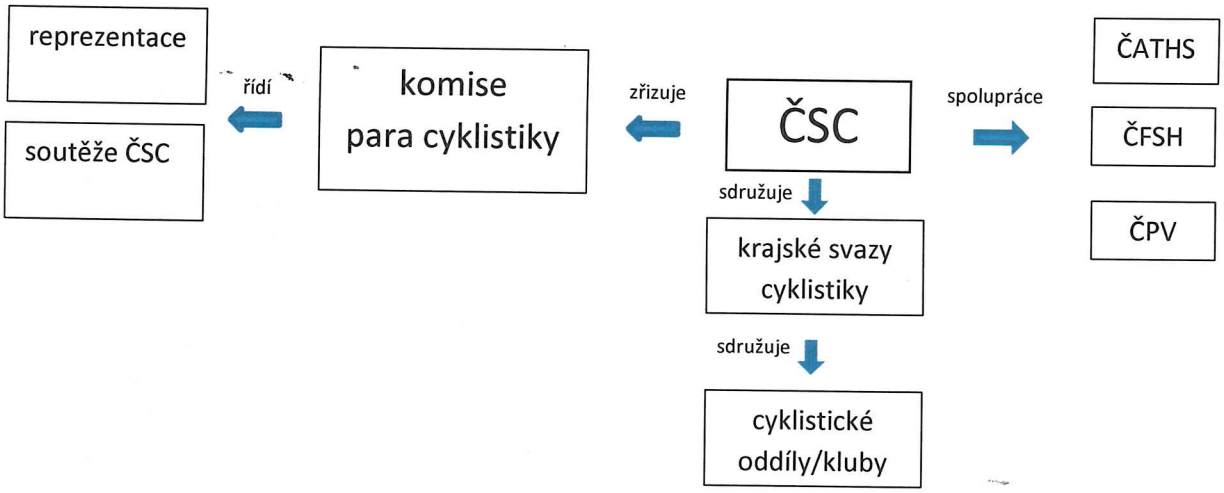

Členové komise jsou většinou dobrovolní funkcionáři a odborníci na danou disciplínu. Avšak, na rozdíl od ostatních disciplín ČSC, které jsou ve struktuře ČSC řadu desetiletí, para cyklistika je na půdě ČSC teprve na „startovní čáře". Vzhledem k obrovské šíři řešení problematiky para cyklistiky jako „nové" disciplíny ČSC považuje za nezbytné **vytvoření pracovního místa pro koordinátora para cyklistiky,** aby byly dodrženy a rozvíjeny všechny body Vize. Nezbytnou podmínkou k vytvoření tohoto pracovního místa bude finanční podpora z dotačního programu na podporu svazů – gestorů para sportu. (*Pozn. aktuálně dle výzvy NSA Podpora reprezentace ZPS 2021)*

3.3. Systém organizace soutěží

ČSC má jednotný systém soutěží pro všechny disciplíny, do kterého bude zahrnuta i para cyklistika. Systém vychází ze struktury soutěží UCI.

Mezinárodní závody UCI - ČSC zaštiťuje a garantuje organizaci a pověřuje pořadatele nebo sám pořádá
Národní šampionát na silnici – probíhá společné mistrovství ČR a SR kategorie Elite a Junioři, předpoklad inkluze disciplín para cyklistiky nebo pověření organizátora samostatného „multi vadového" šampionátu v para cyklistice
Národní šampionát na dráze – předpoklad inkluze disciplín para cyklistiky
Český pohár – ČSC deleguje organizaci na jednoho nebo více pořadatelů, nezbytnost zahrnutí všech typů handicapů dle linie UCI
Soutěží zařazených v kalendáři ČSC se mohou účastnit pouze jezdci s licencí ČSC/UCI
ČSC bude i nadále podporovat inkluzní formu soutěží a integrační soutěže (viz kapitola 2.2.6.)

3.4. Systém organizace reprezentace

Reprezentace para cyklistiky pod ČSC vychází z linie dané UCI a jím zahrnutých disciplín do programu paralympijských her, mistrovství světa nebo světového poháru. Jedná se o disciplíny silniční cyklistiky a dráhové cyklistiky.

Reprezentaci ČR řídí komise para cyklistiky ČSC:

- navrhuje a schvaluje nominační kritéria na reprezentační akce
- navrhuje zařazení sportovců do reprezentace na základě splněných kritérií

- tvoří plán reprezentačních akcí
- jmenuje reprezentační realizační tým

Reprezentační realizační tým – složení:

- vedoucí reprezentačního týmu, reprezentační trenér, případně trenéři schválení komisí, masér/fyzio, mechanik, asistenti schválení komisí

Složení reprezentačního realizačního týmu vychází z potřeb reprezentantů a zabezpečení reprezentační akce je odvislé od druhu akce a finančních možností dané disciplíny.

Plán reprezentačních akcí

- stanovuje reprezentační trenér na základě zveřejněného kalendáře UCI; prioritní je účast na vrcholných akcích MS a SP, v kvalifikačním období na paralympijské hry je nezbytná účast na těchto akcích včetně závodů kategorie C1;
- organizaci a logistiku výjezdu reprezentace zajišťuje manažer týmu nebo koordinátor para cyklistiky

Kvalifikace na paralympijské hry

- jak již bylo uvedeno v kapitole 2.1.2 kvalifikační období pro paralympijské hry je tříleté a během něj závodníci „vyjíždějí" maximum možných bodů do tzv. „Combined Nations Ranking" čili Kombinovaného žebříčku národů
- kvalifikační systém přesně definuje úrovně závodů a počty bodů, které lze na takové soutěži za dané umístění získat
- samozřejmě platí, čím lepší výsledek závodník v dané kategorii vybojuje, tím větší počet bodů získává
- žebříček národů je kombinovaný z disciplín silničních a dráhových a boduje vždy jen jeden závodník v dané kategorii za danou zemi
- celá kvalifikační matematika je velmi složitá, nicméně platí jednoduché pravidlo – čím více soutěží se tým a závodníci účastní a jsou i úspěšní, tím více bodů do žebříčku národů získají a tím více závodníků se pak může zúčastnit paralympijských her
- vzhledem ke stále stoupajícímu počtu zemí v oblasti para cyklistiky je vybojování každého místa na paralympijské hry těžší; v tomto ohledu je para cyklistika a zisk kvóty pro danou zemi na PH srovnatelné s kvalifikací na olympijské hry
- Komise para cyklistiky podává návrh na jmennou nominaci na PH ke schválení Prezidiu ČSC, tento návrh je pak schvalován Výkonným grémiem ČPV v rámci schvalování celé výpravy ČR na paralympijské hry

Více v kapitole 5. Financování

3.5. Spolupráce s ČPV, UZPS nebo dalšími servisními organizacemi

Spolupráce se ČPV - popsáno v kapitole 3.1.
Spolupráce s UZPS – nepředpokládá se
Spolupráce s ČOV – ČSC považuje spolupráci s ČOV za významnou především v možné propagaci a zviditelnění parasportu na akcích pořádaných ČOV na území ČR
Spolupráce s ČUS a dalšími sportovními svazy – možná spolupráce při využívání sportovních areálů

3.6. Rozvojový program (systém práce s mládeží a novými talenty)

Rozvoj para cyklistiky a systém práce s novými talenty (mládež tvoří jen malou část základny handicapovaných cyklistů) je v přímé linii závislý na několika oblastech, které spolu úzce souvisí. Vzhledem k nejednotné koncepci para cyklistiky v uplynulých letech se potýkáme s velkým úbytkem handicapovaných cyklistů především na výkonnostní (závodní) úrovni, který se následně promítá do výkonnostně nejvyšší úrovně – reprezentace. Zlepšením práce v jednotlivých oblastech si ČSC slibuje zvýšený zájem sportovců o para cyklistiku a nastartování programu rozvoje tohoto sportovního odvětví.

Oblasti rozvoje:

3.6.1. Vyhledávání a práce s talenty

Jak bylo již uvedeno, para cyklistika patří mezi velmi náročné sporty z pohledu materiální náročnosti, organizace a logistiky tréninku zejména v kategoriích handbike a tricykl, i z pohledu náročnosti organizace soutěží v silničních disciplínách. Masový nárůst počtu para cyklistů tak nelze příliš očekávat, proto zaměření na vyhledávání talentů a práce s nimi bude spočívat spíše na individuálním přístupu a komunikaci a spolupráci mezi jednotlivými články organizační struktury para cyklistiky ČSC – krajskými svazy a kluby s komisí para cyklistiky v návaznosti na reprezentaci, tak jak je to i u ostatních disciplín ve struktuře ČSC a případně se svazy ZPS s aktivním zabezpečením agendy a komunikace koordinátorem para cyklistiky.

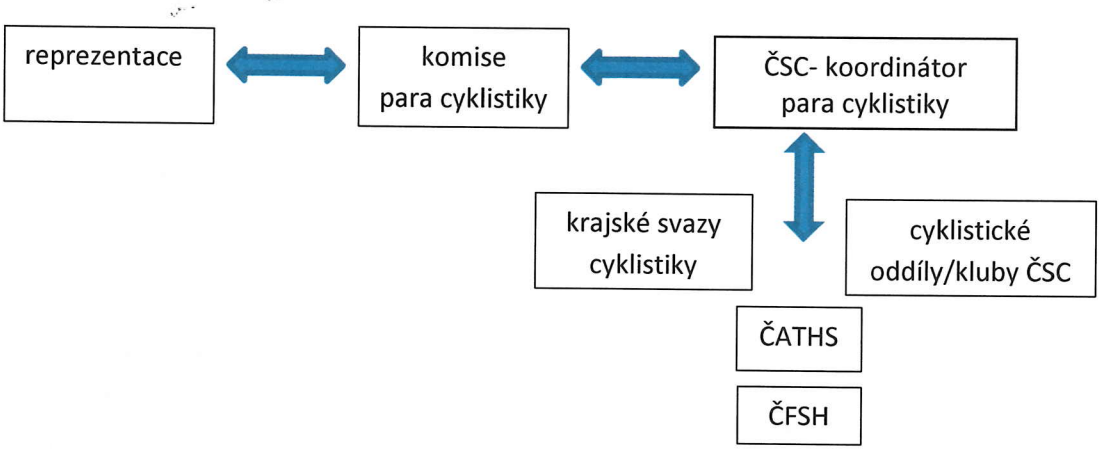

Organizace rozvojových tréninkových kempů – pro začínající jezdce z oddílů a klubů; rozvoj jízdních dovedností, základy výkonnostního tréninku, výživy, regenerace; přednášky trenérů a stávajících reprezentantů.

3.6.2. Materiálně technické zabezpečení

Jednou z klíčových oblastí rozvoje para cyklistiky je kvalitní materiálně technické zabezpečení – kola, handbiky, tricykly nebo tandemy. Vzhledem k velmi vysoké finanční náročnosti tohoto cyklistického vybavení se mnohdy jedná o zásadní limitující faktor v rozhodování, zda se handicapovaný sportovec rozhodne pro provozování výkonnostní para cyklistiky.

V počáteční fázi „seznamování" se s touto disciplínou je a bude samozřejmě využíván materiál, který bude splňovat pouze základní parametry závodního kola. Pokud se však dovednostně i výsledkově prokáže, že sportovec má předpoklady pro výkonnostní růst, je třeba jej podpořit kvalitnějším materiálem.

V této fázi bude velmi záležet na finančních možnostech daného jedince či sportovního klubu. Vzhledem k tomu, že se téměř ve 100% jedná o pořízení investic, jsou možnosti svazu resp. dotačních programů aktuálně v tomto ohledu velmi omezené. ČSC bude v případě investičních pobídek a programů v oblasti investic využívat

dostupných možností na pořízení kvalitního materiálu pro para cyklisty, tak jak tomu bylo i v letošním roce, kdy byly pořízeny z nadačních fondů dva handbiky pro reprezentanty.

3.6.3. Trenérská odbornost a profesionalizace trenérů v oblasti para cyklistiky

Odborná trenérská činnost a spolupráce se sportovci je další neoddělitelnou oblastí v rozvoji para cyklistiky. V para cyklistice v ČR působí řada trenérů s vysokou odborností a praxí, kteří se věnují jednak výkonnostní cyklistice bez handicapu a rovněž para cyklistice. Není jich však mnoho. V mnohem větší míře se věnují para cyklistice na pozici trenéra buď bývalí sportovci, nebo trenéři z jiných sportovních odvětví nebo osoby bez odborného vzdělání.

Jedním z cílů rozvoje v této oblasti je podpora vzdělávání trenérů resp. inkluze oblasti para cyklistiky do trenérských kurzů a školení pro trenéry, které každoročně ČSC organizuje včetně doškolovacího programu Cycling University. Zisk trenérské licence 2. třídy již opravňuje trenéra k vykonávání trenérské činnosti na profesionální bázi se zárukou odborných znalostí, což ČSC považuje za prioritní především v rozvoji para cyklistiky.

3.7. Mediální koncepce, práce s veřejností

ČSC považuje medializaci para cyklistiky za jednu z prioritních oblastí v rozvoji tohoto sportovního odvětví. Již řadu let zařazuje tiskové zprávy z reprezentačních akcí handicapovaných cyklistů.

V červenci tohoto roku ČSC spustil nový informační portál, kde má své nezastupitelné místo i para cyklistika. S přechodem gestorství na ČSC bude para cyklistika mít shodnou mediální podporu jako ostatní disciplíny pod ČSC.

Nedílnou součástí ankety Král cyklistiky je již od roku 2008 i vyhlášení nejúspěšnější ženy a muže v kategorii Handicapovaný cyklista roku. V posledním uskutečněném ročníku to byli závodníci Kateřina Antošová a Patrik Jahoda.

4. Současné podmínky pro provozování para cyklistiky

Současné podmínky pro provozování para cyklistiky lze shrnout do několika bodů dle parametrů, které para cyklistiku rozvíjí a naopak které rozvoj v para cyklistice zpomalují.

Parametry či faktory pozitivně ovlivňující aktuální rozvoj para cyklistiky:

- para cyklistika patří neodmyslitelně k silným paralympijským sportům s bohatou historií a mnoha úspěchy českých sportovců
- para cyklistika má kvalitně vypracovanou strukturu mezinárodních soutěží s několika úrovňovým systémem a bohatým mezinárodním kalendářem akcí, kterých se mohou účastnit závodníci všech kategorií a úrovní výkonnosti
- česká para cyklistika má ve svých řadách nespočet dobrovolníků (trenérů, činovníků, rodinných příslušníků, asistentů apod), bez kterých by nemohla existovat
- para cyklistika je převážně vytrvalostní sport, který umožňuje zařazení mnoha kategorií handicapů i věkových skupin
- para cyklistiku lze v některých typech handicapu provozovat s cyklisty bez postižení a zařadit je do jejich tréninkové skupiny

- sportovní kluby mají vytvořen dotační titul pro podporu činnosti handicapovaných sportovců
- reprezentace má finančně „saturované" sportovce s relativně dobrými finančními podmínkami, jedná se však pouze o jedince s umístěním do 6.místa na PH a MS, u ostatních reprezentantů s výrazně nižšími budgety jsou finanční podmínky nedostačující

Parametry či faktory aktuálně zpomalující rozvoj para cyklistiky:

- chybějící jednotná koncepce a vedení reprezentace
- finanční náročnost technicko-materiálního vybavení
- náročnost podmínek sportovní přípravy při silničním tréninku pro většinu typů handicapů (rizika jízdy v automobilovém provozu, logistika přepravy kol a handbiků, personální náročnost při asistenci při tréninku)
- chybějící finanční zajištění reprezentačního realizačního týmu
- chybějící finanční zajištění začínajících reprezentantů
- nedostatek soutěží pro všechny typy handicapu
- nedostatek trenérů v oblasti para cyklistiky
- chybějící motivační faktor ve financování sportovních klubů, který by podmiňoval rozvoj výkonnostního sportu
- nedostatek národních a mezinárodních klasifikátorů

ČSC bude využívat všech současných rozvojových parametrů para cyklistiky a zároveň se bude snažit o zlepšení v parametrech doposud omezujících rozvoj para cyklistiky.

5. Finanční zajištění činnosti

Finanční zajištění reprezentace zdravotně postižených sportovců

Finanční podmínky jsou relativně dobré pro ty reprezentanty, kteří již dosáhli výkonnostních kritérií daných dotačním programem NSA a jsou financováni formou „osobních" budgetů. Bohužel se jedná o velmi úzkou množinu sportovců a v případě sezóny s lokalitami vrcholných a zároveň kvalifikačních soutěží na jiných kontinentech než Evropa zmíněné budgety ani finanční náklady na účast nepokryjí. V současném systému financování osobními budgety však chybí finanční zajištění reprezentačního realizačního týmu (i pouhé pokrytí nákladů na účast RT, nemluvě o odměně pro členy RT) a zabezpečení talentovaných jezdců. Stinnou stránkou budgetů je nemožnost flexibility financování v kompetenci vedení reprezentace. Dochází k paradoxním situacím, kdy reprezentant z různých důvodů nedočerpá svůj osobní budget a ten je pak vracen zpět ve formě vratky dotace a přitom aktivity jiného reprezentanta nad rámec osobního budgetu se musí financovat z jiných zdrojů.

Sportovní kluby/oddíly ZPS nebo inkluzí para sportu

V uplynulých třech letech se změnil způsob financování z pohledu dotačních programů pro sportovní kluby a obecně je přidělováno do para sportu více finančních prostředků, kýžený efekt v para cyklistice v podobě nárůstu počtu výkonnostních cyklistů se však zatím nedostavil.
Sportovní kluby mohou žádat o dotace na činnost. Je však zcela v jejich kompetenci, jak s financemi naloží, proto nemusí docházet k adekvátní finanční podpoře daného sportu a jeho rozvoji, na nějž byl právě nově nastavený způsob financování zaměřen. Pokud budou sportovní kluby i nadále článkem struktury, které budou mít jako jediné možnost financování začínajících sportovců a financování nových talentů, bude nezbytné definovat v dotační výzvě motivační faktor pro rozvoj výkonnostního sportu a požadovat jeho dodržování.

Shrnutí prioritních potřeb pro financování para cyklistiky:

- dotační titul pro financování koordinátora pro celou oblast para cyklistiky (reprezentace, rozvojové aktivity svazu, organizace soutěží, spolupráce se všemi články organizační struktury)
- financování reprezentace – budgety s následným faktorem k zohlednění finanční náročnosti na účast na soutěžích, materiálně - technické náročnosti, zohlednění paralympijských sportů vůči neparalympijským
- financování reprezentačního realizačního týmu
- financování nových reprezentantů a talentů
- financování organizace náborových a rozvojových kempů
- financování národních soutěží
- dotační titul pro pořízení investic v podobě cyklistického vybavení (kola, handbiky, tricykly, tandemy)

6. Priority pro rozvoj sportovního odvětví

Český svaz cyklistiky podporuje Strategický plán rozvoje parasportu vyhlášený Národní sportovní agenturou a chce převzít roli gestora para cyklistiky v linii UCI.

Projekt para cyklistiky v gesci ČSC pro následující paralympijské období 2021 -2024 a hlavní body „Vize para cyklistiky 2021-2024" (dále Vize):

- systém jednotné reprezentace para cyklistiky (v linii UCI)
- systém národních soutěží MČR a ČP v gesci ČSC
- vzdělávací program trenérů – inkluze para cyklistiky
- práce s talenty a rozvoj výkonnostní cyklistiky
- větší propojenost a spolupráce všech článků struktury para cyklistiky
- zařazení para cyklistiky do resortních center
- medializace para cyklistiky

Zvláštní prioritou, vycházející z nové koncepce para cyklistiky, pro zabezpečení plné inkluze a rozvoje všech oblastí para cyklistiky v gesci ČSC je vytvoření **pracovního místa v ČSC pro koordinátora para cyklistiky.** Vytvoření této pracovní pozice je nezbytné minimálně na nejbližší paralympijský cyklus, aby byly dodrženy a rozvíjeny všechny body Vize. Nezbytnou podmínkou pro vytvoření tohoto pracovního místa bude finanční podpora z dotačního programu na podporu svazů – gestorů para sportu.

Cílem Vize je posílit znovu roli para cyklistiky v ČR i ve světě s využitím stávajících přínosných hodnot v oblasti ZPS a doplněním a aktivní rolí ze strany ČSC.

7. Základní dokumenty mezinárodních sportovních autorit, ze kterých nastavení Koncepce vychází

Union Cycliste Internationale https://www.uci.org/

UCI Pravidla PARA-CYCLING - https://www.uci.org/docs/default-source/rules-and-regulations/16-par-20200211-e.pdf a https://www.uci.org/inside-uci/constitutions-regulations/regulations

Klasifikace UCI - https://www.uci.org/para-cycling/classification

Paralympijské hry TOKIO 2020 - https://www.uci.org/news/2018/2020-paralympics---official-documents

Další zdroje : https://www.paralympic.org/

V Praze dne 1.7.2021

ČESKÝ SVAZ CYKLISTIKY 7 PRAHA

Schváleno Prezidiem ČSC

[redacted]

ČESKÝ SVAZ CYKLISTIKY

Český svaz cyklistiky, z.s.

Nad Hliníkem 4, 150 00 Praha 5

[redacted]

info@ceskysvazcyklistiky.cz

https://www.czechcyclingfederation.com/

Český svaz cyklistiky
Nad Hliníkem 4
150 00 Praha 5

Česká pošta 16017 Praha 617

RR660902012CZ 69.00
01.07.21 201 550 0.139kg
DE

ČESKÁ REPUBLIKA CZECH REPUBLIC ČESKÁ REPUBLIKA CZECH REPUBLIC

D+7

R Doporučeně Recommandé Česká pošta

160 17 Praha 617

RR 66090201 2 CZ

Národní sportovní agentura

č.j. (ev.č.):

doporučeno dne: 02. 07. 2021 čas:

PID:
počet listů:
počet příloh/svazků: počet listů příl.:
počet a druh nelistinných příloh

Národní sportovní agentura
podatelna NSA, Mgr. Bar
Českomoravská 2420/15
190 00 Praha 9